

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66;
podružnica uprave: Kocencova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije

Danes praznuje svoj 36. rojstni dan Nj. Vel. kraljica Marija, ki je po smrti svojega ljubljanskega soproga blagopojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja posvetila vse svoje delo in življenje bližnjemu v korist ter je pravi vzor človekoljubja in dobrote. Vidimo jo vedno na čelu naših humanih in karitativnih društev, njena največja skrb pa je posvečena revni in zapuščenim deci našega naroda. Prav minuli teden je v imenu svojega sina kralja Petra II. na dvoru obdarovala 45 otrok iz vseh krajev Jugoslavije; med njimi je bilo tudi pet malčkov iz Ljubljane, ki jih je ljubeznivo sprejela, pogostila in obdarovala. V njej vidi naš narod vzor dobre matere in zato se je tudi danes z ljubeznivo spominjal njenega rojstnega dne.

Po vsej državi so bile v proslavo rojstnega dne številne prireditve in zahvalne službe božje. Tudi Ljubljana je na najbolj dostojen način proslavila 36. rojstni dan Nj. Vel. kraljice. Z vseh hiš so že večeraj zaplapolale državne zastave, danes ob 10. je pa v stolnici prost Nadrah daroval slovenski pontifikalno mašo, po maši pa je bil »Te Deum« s pripadajočo molitvijo za kraljico.

ljico. Na koru je sviral oddelek godbe dravske divizije. Službi božji so prisostvovali najvišji predstavniki oblasti, tako ban dr. Natlačen, namestnik odsotnega divizionarja generala Nedeljkovića general Jovanović, dalje so bili navzoči general Popadić, župan dr. Adlešić s podžupan dr. Ravniharjem, predstavniki univerze, sodišča, finance, pošte, policije in vseh drugih državnih ter samoupravnih uradov. Skoraj polnoštevilno so se maše udeležili tudi tukajšnji konzuli, zastopane so bile pa tudi različne organizacije in korporacije.

Ob 9. je daroval službo v pravoslavni kapeli Vojvode Mišića prota Budimir, ki so ji prisostvovali tudi vsi predstavniki oblasti.

Beograd, 9. januarja. p. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije je bila danes v dvorani kapeli na Dedinju služba božja, ki so se je udeležili poleg članov kraljeve rodbine, samo člani dvornega civilnega in vojaškega doma. V dvorno knjigo se je v teku dopoldneve vpisalo mnogo odličnikov.

Italijani se pripravljajo na napad na Addis Abebo

Z največjimi bombnimi letali nameravajo porušiti abesinsko prestolnico ter preiti istočasno v ofenzivo

Rim, 9. januarja. v. V tukajšnjih fašističnih krogih zatrjujejo, da so dospela na italijanska letališča v Abesiniji nova italijanska velika bombarderska letala, ki bodo brez težav lahko letela z velikim tovorom bomb nad samo Addis Abebo. Zaradi tega je pričakovati skoraj vesti o napadu italijanskih letalskih eskadrilij na abesinsko prestolnico.

Prav tako se širijo v Rimu vesti, da je v bližnjem času pričakovati veliko ofenzivo generala Graziani, ki ima že okoli 80.000 mož pripravljenih za odločilni spopad, ki bo najskrbnejše pripravljen. Graziani že ima v rokah no-

velje za to veliko ofenzivo in samo še čaka na ugoden trenutek, da bo padel po Abesiniji predrl njihovo fronto ter se poskusil z naglim napredovanjem prebiti preko pokrajine Šire do same abesinske prestolnice. Pri tej ofenzivi mislijo Italijani brez pardona uporabiti ljetne strupene pline ter metale plamenov, katerih so odposlali nekaj tisoč z velikimi množčinami goriva iz Italije afriški vojski.

Novi mobilizacijski ukrepi

Rim, 9. jan. AA. Havas poroča, da so poklicani v vojno službo rezervni častniki letnika 1907 in sicer vsi, ki pripadajo letalstvu.

Deževje ovira vojno

Zaradi močnih nalivov ni bilo nikjer večjih spopadov — Tudi ni točnih vesti o položaju na bojiščih

London, 9. januarja. AA. Reuter poroča, da so trajali večeraj ves dan, niso ohranili samo Italijanov, ampak tudi Abesince. Abesinci morejo samo z največjimi težavami odganjati svoje čete na severni fronti. Ponovno so Italijanska letala v abesinski poročila o razvoju položaja v Tembienju nasprotna.

Ce je res, da so Abesinci zavzeli vso pokrajino Tembien vzhodno od Makale, potem so izvršili prvo veliko operacijo, ki je potrebna, da prisilijo Italijane, da se umaknejo na sever.

Na drugi strani pa pravijo vesti iz Eritreje, da Italijani še vedno pade abesinske čete, ki so prišle na višje položaje v okolici Ambe Arade, 20 km jugovzhodno od Makale in ki so se hotele zakopati v strelske jame na moderen način in se obdati z bodočimi žicami. Ker se Italijan-

sko poveljstvo boji, da se ne bi Abesinci na teh položajih utrdili in zgradili beton-ske podstavke za svoje strojnice in artilerijo, je dalo povelje svoji artileriji, da naj ostreljuje te položaje. Ogromni italijanski topovi so vodila Italijanska letala. Po večernem obstreljevanju, ki je uničilo vse te položaje so se abesinske čete umaknile in pobegnile v južni smeri.

Italijansko letalstvo je razvilo veliko dejavnost tudi na drugem delu tigrejske fronte. Reuterjev dopisnik iz Desie poroča, da je prišlo povelje, da se mora 6 italijanskih častnikov, ki so bili ujeti na reki Takaze, dati topa obkopa in evropska hrana, seveda v kolikor je to mogoče. Hararski vodvoda jih je osebo obiskal in jim objubil, da se bodo njihova pisma dostavljala njihovim rodbinam v domovini.

Haile Selassie je zaradi tega upora odložil svoj odhod na fronto, ker hoče v Desiju, obkrožen od svojega vrhovnega poveljstva, počakati vest o koncu upora.

Zahteve španske opozicije

Madrid, 9. januarja. AA. DNB poroča: Voditelji meščanske levice so predali predsedniku vlade memorandum, v katerem so navedeni pogoji, brez katerih opozicija ne misli sodelovati pri volitvah. Opozicija zahteva vzpostavitev občinskih odborov, ki so bili leta 1931, na dan, ko je bila zrušena monarhija. Daje zahteva, da se po polnoletni nevarnosti vlade pri volitvah ob najstrožjem izvajanju ustavnih garancij.

Vremenska poročila

z dne 9. januarja
Bistrica-Boh. jezero po stanju danes: 2 C, zelo oblačno, mirno, snega v dolini ni. Pokljuka z dne 8. januarja: —2 C, sneži, mirno, na 30 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. Gorjuše z dne 8. januarja: sneži, severni lahki veter, na 10 cm podlagi 10 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnica uporabna. Rakeče-Planica po stanju danes: —1 C, barometer se dviga, pooblašilo se je, mirno, 15 cm srenja. Kranjska gora po stanju danes: —1 C, barometer se dviga, pooblašilo se je, mirno, 15 cm srenja. Vršič, Krnica in Tamar po stanju danes: 50 cm srenja. Mojstrana z dne 8. januarja: južno vreme, megle se dvigajo, dežuje. Krma in Mužljica 30 cm snega, smuka dobra. Koča v Spodnji Krmi v soboto in nedeljo odprta. Koča v Zgornji Krmi: 30 cm snega. Smuka prav dobra. Koča zaprta, ključ se dobi pri vodniku Lojzetu Rekarju v Radovni. Zelenica po stanju 8. januarja: —3 C, oblačno, sneži, severni veter, na 60 cm podlagi 25 cm suhega snega. Smuka prav dobra. Kofce po stanju 8. januarja: —2 C, novega snega 15 cm, sneži dalje, smuka dobra. Velika Planina po stanju 7. januarja: oblačno, megleno, severovzhodni veter, po malem snegu. Pohorje, Senjorjev dom po stanju danes: —1 C, zelo oblačno, mirno, 30 cm srenja. Grebeni brez snega, izleti nemogoči. Pera po stanju danes: —1 C, zelo oblačno, mirno, 60 cm srenja. Smuka dobra.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
(Devize z všteto premijo 28,5%) Amsterdam 2972,40—1987,03, Berzin 1756,08 do 1769,95, Bruselj 736,75 — 741,81, Curih 1424,22—1431,29, London 215,73 — 217,79, New York 4345,72—4332,04, Pariz 288,82 do 290,26, Praga 181,33—182,44, Avstrijski šiling v pravnem ključu 9,15—9,25.

INOZEMSKA BORZA
Curih, 9. januarja: Beograd 7, Pariz 20,28, London 15,1825, New York 307,625, Bruselj 51,78, Milan 24,50, Madrid 42,025, Amsterdam 208,70, Berlin 123,65, Dunaj 57,20, Praga 12,74, Varšava 57,975, Bukarešta 2,50.

Anglija je pripravljena na vse možnosti

Poleg skrbne diplomatske akcije je izvršila tudi vse vojaške priprave, da očuva svoj prestiž na Sredozemskem morju

London, 9. januarja. v. Londonski politični krogi zasledujejo z veliko pozornostjo delovanje zunanjega ministra Edena za ohranjanje življenjskih interesov britanskega imperija. Kakor je bilo pričakovati, se je mladi angleški državnik trezno in brez mnogo besed vrzel na delo. Velika angleška mornarica je še vedno pod polno paro na Sredozemskem morju. Priključile so se ji zopet ladje, ki so bile zadnje tedne na vajah onstran Gibraltara. Angleška admiraliteta še vedno pošilja nove vojne ladje, odnosno zamenjava starejše z modernjšimi, ki prihajajo z vseh delov sveta, kjer so bdele nad interesi velikega imperija.

Zadnje čase je opažati po Sredozemskem morju tudi velike potniške ladje natovorjene z angleškim vojnim materialom ter polne četi, ki se vozijo na razne angleške postojanke na Sredozemskem morju. Posebno živo je v egiptopskih pristaniščih, kjer se izkrcujejo čete z vojnim materialom cele noči ter odhajajo takoj proti libijski meji ali še višje proti sudansko-libijski meji.

Angleška diplomacija je tudi živahno na delu v Egiptu. Z vsa agiliteto skuša pomiriti nacionaliste, ki so vse prej, kakor naklonjeni Angležem ter so gojili v zadnjem

času prav intimitno slika z Italijani. Doim je še pred dobrim mesecem izjavil sir Hoare, da ni mogoče pristati Angliji na zahteve egiptopskih nacionalistov, združenih v stranki valdiov, obljubljajo danes Eden preko svojih emisarijev, da bo resno preučil egiptopske zahteve ter gledal, da jim čim bolj ustreže. Pri tem ga podpirata angleška admiraliteta in generalni štab, ki stojita na stališču, da je treba za vsako ceno preprečiti vsako nevarnost ob Sueskem prekopu, ki ostane še za dolgo glavna arterija britanskega imperija.

Po mnenju angleških državnikov je treba misliti prav v Egiptu na vse ter gledati, da bo siguran teren za primer, da nastopijo kakšni nepredvideni dogodki ter da zanesljivo in brez tveganja narodov preprečijo zemlji nov požar, ki bi ugnal postati po svoji velikosti tak, kakor ga še ne pomni tisoletna zgodovina Egipta.

Anglija danes ne misli, da bi mogla priti do vojnih zapletov. Vendar pa se pripravlja na vse. V tej zvezi je storila tudi gotove korake pri državah ob Sredozemskem morju za primer, da bi Mussolini posegel po zadnjem sredstvu, da razbije angleško premoč v Sredozemskem bazenu.

Pomorska konferenca v Zagati

Japonska vztraja pri svoji zahtevi po popolni enakopravnosti z Anglijo in Ameriko

London, 9. januarja. AA. Londonski jurajniki se zelo pesimistično izražajo o izgledih pomorske konference, posebno zaradi večerajšnje izjave japonske delegacije, ki pravi, da Japonska ne more pristati na predloge Velike Britanije, Francije in Italije glede stalnega medsebojnega obveščanja o programu za gradnjo novih ladij. Strokovni urednik »Daily Telegraph« trdi v svojem večeršnjem poročilu, da je japonska delegacija večeraj na ultimativnem način izjavila, da ne bo Japonska pristala na omejevanja poprej, nego se Japonski prizna popolna enakopravnost na morju z Veliko

Britanijo in USA. Zato je upravičena bojazen, da bo pomorska konferenca še ta teden odložena. Vendar pa obstoja upanje, da bo kljub temu prišlo vsaj do sporazuma med Veliko Britanijo, Ameriko, Francijo in Italijo glede omejitve tonaze.

»Morningpost« pravi, da je bila pomorska konferenca odložena do petka, ker bi sicer že na večerajšnji seji prišlo do popolnega poloma. Danes bodo neuradni razgovori z Japonsko, da bi se videlo, če japonska delegacija morebiti v zadnjem trenutku ne bi popustila.

Franciji se ni treba vznemirjati

Pariz, 9. jan. AA. Havas poroča: Ministra brez portfelja Edouard Herriot in ga. Herriot sta prišla večeraj v Cannes, da se nekaj dni odpotijeta. Na vpašanje o političnem položaju je Herriot izjavil častnikarjem: Ne razumem, zakaj je javnost pesimistična v času, ko nimamo nikalnih razlogov, da bi gledali

vse črno. Finančni položaj Francije je dober. Niti notranje niti zunanje politični položaj ne dajejo nikalnih razlogov za to, da bi morali biti vznemirjeni. Želim, da bi vsi gledali stvari takšne, kakršne so. Kvariti se tudi ne sme javno imeniti, kateremu je potreben optimizem in mir.

Nemčija bo izstopila tudi iz haaškega mednarodnega sodišča

Zeneva, 9. jan. AA. Havas poroča: Doznava se, da Nemčija ne bo postala nobenega kandidata za naslednika nemškemu predstavniku v mednarodnem sodišču v Haagu. Nemčija je zaradi

stila Zveze narodov in želi prekiniti vse zveze z njenimi mednarodnimi organizacijami. Društvo narodov bo moralo sedaj odobriti kandidature, ki jih bodo postavili ostali narodi.

Nevarnost splošne rudarske stavke v Angliji

London, 9. jan. AA. Reuter poroča, da so imeli zastopniki rudarjev 2 urni sestanek z rudarskim ministrom Jonesom. Predsednik rudarske zveze je obvestil ministra o neugodnih ponudbah lastnikov rudnikov in naprosil ministra za pomoč ali garancije, da bi rudarska zveza dobila posejilo, da bi se

tako preprečilo prekinjenje dela. Vlada pa vztraja pri svojem dosedanjem stališču in zato ne bo dala niti pomoči niti garancije rudarjem. Zaradi tega je zavladala nova napetost in grozi nevarnost splošne rudarske stavke.

Italijani hočejo spremeniti danakilsko puščavo v morje

Rim, 9. januarja. v. Rimska revija »Nuova Antologia« objavlja načrt italijanskih tehnikov za zgraditev prekopa od Rdečega morja do Danakilske puščave, ki leži terensko pod morsko višino. Na ta način bi bilo umetno ustvarjeno veliko celinsko morje, ki bi segalo vse do vzhodnega abesinske visoke planote. Idejo za ta gigantski načrt je dal znani raziskovalec Danakila Pavel Vinassa.

Novo danakilsko morje bi bilo dolgo kakih 240 km in do 80 km široko. Povprečna globina bi znašala okoli 100 metrov. Na ta način bi bilo mogoče pluti z ladjami globoko v Abesinijo, skoraj 80 km od Makale. Prekop, ki bi napajal danakilsko morje, bi se pričel pri Danakilskem zalivu ob Rde-

čem morju nasproti otoku Baca, ki bi ga pretvorili v veliko trdnjavo, da bi čuval vhod v novo stvorjeno morje. Po računih inženjerjev bi znašala dolžina prekopa kakih 20 km. Sploščka ne bi bil niti posebno globok, ter bi ga šele tekom časa poglabljali in razširjali, kakor so delali pri gradnji Sueskega prekopa.

Nesreča angleškega letala

London, 9. januarja. AA. Havas poroča: Letalo, ki je večeraj zletelo z matične ladje »Furius«, je padlo v morje. Našli so truplo enega pilota. Tudi radiotelegrafist je našel mrtel.

Upor abesinskih plemen

V pokrajini Godjam so se uprli poglavarji proti abesinski vladi

Džibuti, 9. januarja. AA. Havasov posebni dopisnik poroča: Potniki ki prihajajo iz Addis Abebe trde, da se abesinska vlada bori s težavami v pokrajini Godjam. Tam se je uprl dedžas Hailu, ki je posinovljenec rasa Hailuja. Proti nepokornemu dedžasu so poslali čete iz Addis Abebe pod vodstvom dedžasa Gazuja, kakor tudi čete iz Velege pod vodstvom Tuadeda in Makonena.

Izgleda, da ne bo lahko zatreti upor, ker se je pokret že precej razmahnil. Trdi se, da je dedžas Odadz, oče nepokornega Hailuja, zapovedal temu, da mora ubiti dedžasa Masasa, ki je zelo udan cesarju. Poudarja se, da pri vsem tem ne gre za gibanje, ki bi bilo v korist Italijanom, temveč za čisto notranje politične abesinske zadeve. Glavno središče upora je Debramarkos. Cesar

8. IZVARNI KOMIKI
Oto Wallburg, Ernst Vercos, H. Puffy

Franciška Gaal

v najlepšem, izredno veseljem, ljub-
kem in 100% zabavnem filmu
Glasba: N. Breškij.

Mala mamica

Jutri vesela premiera
Rezervirajte vstopnice!
KINO UNION
Telefon 2221

Za živalski vrt v Ljubljani

Občni zbor živalskega društva „Noc“ — Razstava živali na velesejmu

Ljubljana, 9. januarja. Živalsko društvo „Noc“ v Ljubljani je imelo sinoči v prostorih restavracije „Novi svet“ redni občni zbor, na katerem je odobril položaj obračuna svojega dela. Zbora se je udeležilo prav lepo število društvenih članov in prijateljev. Društveni predsednik g. Julij Cesar, major v p. je podal izbrano poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu in označil nekatere smerice za bodočnost.

Ljubljana kot kulturno in univerzitetno mesto, ki je obenem središče slovenske, na žalost še vedno pogoja živalski vrt. Vsa teorija, ki jo zajemajo naši bodoči mladi prirodoslovci iz knjig in predavanj, ne more odrediti praktičnega vploga v naravo in baš zato bi bil nujno potreben živalski vrt, ko se tudi v drugih univerzitetnih mestih ustanovljajo primerne živalske vrtovi.

Prijatelji in ljubitelji živali zatorej pro-

skromnejšem obsegu. Bodoči živalski vrt, naj bi zaenkrat obsegal vsaj vse vrste živali, bivačice v naši ožji in širši domovini. Taka je bila temeljna zamisel razstave oziroma ustanovitve živalskega vrta v Ljubljani, ki je vodilo društvo pri delovanju v preteklem poslovnem letu.

Iz nadanega poročila sledi, da si je društvo nadelo nalogo zainteresirati in pridobiti tudi široko javnost in merodajne činitelje za sodelovanje pri ustanovitvi živalskega vrta. Da doseže ta namen, se je društvo odločilo izdati svoje glasilo »Naš Zoolo«, dalje prirediti spomladanski živalski razstavi, objavljati članke zoološke vsebine v dnevnem časopisu itd. Dve razstavi za časa velesejma v šelenburgovi ulici sta prav lepo uspeli. Bili sta vedno dobro obiskani in sta bili obkroženi s podajšani za več tednov. Večje razumevanje za težnje društva je zdaj pokazala tudi velesejska razstava. Na velesejmu bo letos propagandna razstava za zboljšanje lesne trgovine in industrije pod geslom »Naš les«. V zvezi s to razstavo bo društvo velesejskega pokazati tudi vse vrste živali, ki žive v naših gozdovih. Društvo »Noc« bo pri tej razstavi sodelovalo v odlični meri.

Iz tajniškega poročila g. Mejača izhaja, da je bilo društveno življenje izredno razgibano. Navaja razne podrobnosti. Posebej poudarja, da sta bili obe zoološki razstavi odprti skupno nad tri in pol meseca.

Društvena blaginja izkazuje razmeroma velik promet in je finančni položaj društva ugoden.

Pri volitvah je bil izvoljen povečini stari odbor s predsednikom g. majorjem Cesarjem in podpredsednikom dr. Šrajem in Herfortom ml. na čelu.

Občni zbor je potekel v najlepšem redu. Društvo sedaj pričakuje od naše javnosti vsestranske podpore, ker bo le tako mogoče končno v Ljubljani vendarle ustanoviti prijazno živalski vrt, ki si ga želimo vsi.

ni prišel daleč... Okrog 9. je našel voznik Jenko iz Hra, ki je vozil iz Save pesek, na cesti onemoteno neznanca in opozoril na to ljudi v Zbiljah. Ti so kmalu prišli, se ga je šele pomeje umazali skromen delavec ter ga je spravil k sebi domov. Bilo pa je že prepozno kajti neznanec, v katerem so kmalu spoznali Gubanca, je bil tedaj že mrtel.

Truplo so popoldne odpeljali v mrtvašnico v Smledniku in obvestili o žalostni smrti Gubancovo ženo ter družino. Kakor je ugotovil zdravnik, je Gubanc umrl na otrpenju srca. Zapuščena družina je zdaj ostala brez rednika in bilo bi prav, da se zavzame za njo oblast ter da ji nakloni morda podporo tudi socialni oddelček banke uprave.

Socijalna akcija kranjskih Kolašic

Kranj, 8. januarja. Mestec Kranj impozantno po svoji legi in prirodni lepoti svoje okolice je postalo čez noč mesto. To pa ne radi tega, kar obkrožuje lepota, marveč radi razpisane industrije. S tvornicami je naraslo število prebivalcev, ki so se zbrali od vseh vetrov v smeri za dobrim zaslužkom, ki pa je na žalost osrečel le malo število tovarniških oseb, vse drugo — navadno delavstvo, brez strokovne neobrazbe, pa je kmalu izpraznilo, da je obsojeno le na življenje. Pojavili se je do zadnjih časov nepoznan stan brezposelnih, ki žive v bedi in pomanjkanju. Ravno je čisto temu krivo tudi slabo gospodinjstvo, pijančevanje neredi itd. Toda beda je tu. Plemeniti srca trpe ob pogledu na te trpinke, zbirajo arede, da omilijo pomanjkanje. Posamezniki ne morejo, le združeni moči humanitarnih društev je mogoče vsaj deloma olajšati gorje trpečih.

Humanitarno društvo »Kolo jugoslovenskih sester« opravlja enajsto leto to težko, sirovo polno delo, da z oblikami, obnavljanjem življenja preskrbi šolske deca, brezposelne, ki niso po lastni krivdi izgubili zaslužka in pa mestne reveže. Velika je ta naloga in nemogoče bi bilo vse delovanje, če ne bi

Kolarjeva umrla

Maribor, 9. januarja. Poročali smo o krvavem dogodku, ki se je odigral v Mostem pri Makolah, kjer je sin posestnika Rok Kolar svojo sestro tako močno udaril s motiklo po glavi, da se je zgrudila in v nekaj urah nezavestna obledela. Nevarno Terezijo so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer so se zdravniki zelo zavzeli zanjo, vendar je bila vsaka pomoč zaman. Kolarjeva je davi podlegla poškodbam. Popoldne bo sodna obdukcija njenega trupla.

Smrt dobrodušnega starčka

Ljubljana, 9. januarja. Mnogi so poznali dobrodušnega, vedno prijaznega, originalnega starčka, gledališkega vratarja in slugo g. Bervarja Jožeta, ki je dan za danem največjo vestnostjo opravljal v hramu naše umetnosti za kulture poverjene mu posle. Včeraj, nekoliko pred 11. pa je posega bela žena po njem, izdihnil je v starosti 66 let.

Pokojni je bil polnih 28 let organizator po raznih krajih naše ožje domovine. Kot človek, ki je bil z dušo in srcem udan glasbi, je vodil celo vrsto pevskih zborov in se udeleževal v prosvetnem življenju. Med drugim je bil pevovodja pevskega zbora Sava, ki je štel 80 članov. Zadnja leta, ko je dal orglam in harmonijem slovo, se je vendarle še čisto oglašala v njem glasbena žilica. V večernih urah so kdaj pa kdaj zazveneli za klavirski akordi pod prsti moža, ki je bilo videti na njem, da mu je muzika življenje polno spominov.

Skrben in skromen, kakor je pokojnik vedno bil, se je v prostem času z go. Josipino povsem posvetil svoji družini. Četvero hčera in troje sinov je danes na samostojnih položajih. Lojze je na banovini, Vinko pri OUZD, Stanko na domu, hči Cirila je soproga našega znanega baletnega mojstra g. Golovina (in. Graserova).

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 9. januarja: Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, Julijan, Peter.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Kardinal Richelieu (George Arliss).

Kino Ideal: Ho ruki!

Kino Sloga: Pesem solca.

Kino Union: Epizoda.

Kino Šiška: Poljubi me, Aneta!

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjini trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

— »Deležnja in izkušnje na vrvi« je glasov alpinističnemu predavanju, katero bo imel alpinist dr. Miha Polončnik pol obkrožen »Skale« v torek 14. januarja zvečer v dvorani Delavske zbornice. Kdo ne bi šel poslušati Gorenjca, ki v domačem jeziku pripoveduje o tem, kar je izkusil in doživel v naših gorah. Predavanje bo spremljano po okoli 100 diapozitivih, krasnih posnetkih naših planin. Ne zamudite tega večera! Vsakemu planincu bo tak, če bo izostal. Vstopnice so v predprodati pri št. »Alpina« in Kolb & Predalje.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek 9.: Moliere. Red C.

Petek 10.: Zaprlo.

Sobota 11.: Direktor Campa. Izven. Globoko znizane cene od 20 Din navzdol.

Nedelja 12.: Ob 15. Vesela boja pot. Izven. Znizane cene. Ob 20. Šironakovo jagnje. Izven. Znizane cene.

— Josip Gradiš—Danes praznuje v petek 17. t. m. v ljubljanski drami 36letnico svojega umetniškega delovanja, ki ga je vodila po najrazličnejših naših jugoslovenskih odrih, kjer je bil povsod pravi ljubljeneč občinstva, saj je izredno nadarjen in splošno uporaben član Narodnega gledališča. Tudi v ljubljanski drami deluje že celo vrsto let z najlepšimi umetniškimi uspehi in uživa veliko popularnost. Svoj jubilej bo praznoval v najnovejšem delu, ki pride v naš dramski repertoar, to je »Pesem s cestec. Na jubilej zaslužnega slovenskega igralca že danes opozarjamo.

OPERA

Četrtek 9.: Trubadur. Gostje dr. M. M. Adrian. Red Četrtek.

Petek 10.: Zaprlo.

Sobota 11.: Aida. Red B.

Nedelja 12.: Ob 15. Poljska kri. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Manon. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 13.: Plesni večer Katje Delakove. Izven. Znizane cene.

— Baletni večer g. Delakove. V ponedeljek 13. t. m. to v ljubljanski operi baletni večer, ki ga bo izvajala s sodelovanjem dveh zunanjih znamenitih plesalcev plesna umetnica g. Delakova. Spored obsega razne solo in skupinske plesne na glasbo najzanimivejših svetovnih avtorjev. Tudi ta večer g. Delakove je po sestavi sporeda izredno raznolik in zanimiv, zato obisk najtopleje priporočamo. Prireditelj je izvor abonmaja.

Levar kot Moliere

v biografski drami, ki ga je pravkar vpri-
zarjajo z velikim uspehom v naši drami.
Po vseobnem mnenju je g. Levar podal v
tej vlogi eno svojih najmočnejših kre-
scaj.

Z Ježice

— Svojevrstne reklame za obisk prebi-
ževstva naše občine na prireditvah se
poslužuje neko društvo na ta način, da
vabi revne okoljane potom megalofon
pred cerkvijo, ko grede od mase. Vpra-
šamo gospode, ali je morda tovarna re-
klama tudi na ostala društva in organiz-
acije, ker končno smo vsi pripadniki ene
vere in bi bi morda ta način reklame tu-
di ostalim dobrodošel. Sicer pa smatramo
da cerkveni prostor, ki je last vseh občan-
ov, ne bi smel biti tovarne za reklamni
prostor samo ene organizacije. Mislimo,
da se razumemo, prihodnje pa bomo po-
ročali še kaj o novih točnikih na gotovih
krajih, ki so bile v zadnjem času spon-
sno odpravljene.

Reklama

V izloži neke trgovine je bila naleplje-
na velika reklama: Zakaj ubijate svojo ženo
s težkim delom? Mar ne veste, da lahko
opravi to naša najmodernejša električna
pralnica?

Nocturno

Jutri premiera v KINU SLOGI!

Velefilm ženske erotike in pereh seksualnih problemov!
Najnovejšo delo režiserja Machatyja, tvorca nepozabne »EKSTAZE«!
Film, ki ga občudujete že 5 mesecev v Berlinu, Parizu, Pragi in drugod
Roman požrtovalne ljubezni padle žene!
Film, ki seže globoko v srce slehernemu človeku in ki bo ostal ljudem
tudi v Ljubljani trajno v spominu!

Nocturno

Jutri premiera v KINU SLOGI!

Brezposelnost v Ljubljani

Ljubljana, 9. januarja. Borza dela v Ljubljani je dokončala letni pregled o gibanju brezposelnosti v preteklem letu v Ljubljani. Na koncu 1. 1935 je imela zabeleženih 1221 moških in 242 brezposelnih žensk. Lani se je na novo prijavilo še 6822 moških in 2212 žensk. Od teh je do-
šlo službo ali pa odpotovalo v druge kraje 5513 moških in 1650 žensk, borza sama pa je za sprejem v službo posredovala pri 635 moških in 343 ženskah. Na koncu 1. 1935 je na podlagi statistike ostalo nezaposlenih še 1895 moških in 501 ženska. Kakor vsa zadnja leta, so bile tudi v preteklem letu najbolj prizadete kovinska stroka in lesna industrija, ki zlasti v zadnjem času odpušča vedno več delavstva. Veliko brezposelnih je tudi med krojači in čevljarji, močno pa se kriza pozna tudi v stavbi in živilski stroki.

Borza dela v Ljubljani je v lanskem letu izplačala skupno za 1.054.295 Din podpor. Od teh odnosa na redne 936.768 Din, na izredne 109.157 Din, na polne 7812 Din in na naturale (hrana) 558 Din. Od teh zneskov so preleteli uradniki 27.460 Din, kvalificirani delavci 521.630 Din, nekvalificirani delavci 393.090 Din, poljski delavci pa 12.015 Din.

Potres ob luninem mrku

Ljubljana, 9. januarja. Zapimive igre vesoljstva, ko sta zemlja in mesec krizala svojo večno vesmirske pot v popolnem luninem mrku, ljubljancem na žalost niso mogli opazovati. Kakor nalah je včeraj jutrajni podol jug goste oblake, ki so daleč naokrog zastrli nebo, da in bilo prav nobenega razgleda. Zato pa smo doživeli skoraj istočasno, ko je vstopal mesec v polseno zemlje, drug pojav: potres, ki sicer v naših krajih ni bil posebn, močan, bolj pa tja gori proti severu, zlasti od Maribora do Gradca.

Okrog 17.33 so tukajšnji seizmografski aparati v zavodu za geodinamiko in meteorologijo se poročila iz drugih krajev, in sicer iz Laškega, kjer so najprej občutili rahlo zibanje, pozneje pa hitreje tresenje in trepetanje. Ugotovili so to točno ob 17.23 in 43 sekund. Tudi v Rimskih toplicah so istočasno občutili lahno tresenje zemlje, v Petrovčah pri Celju pa močnejši sunki. Že včeraj so sporočili tudi z Gornjega, kjer so ob 17.23 občutili dva močnejša potresna sunka, ki sta trajala približno 4 do 5 sekund, a v Mariboru so občutili potres eno minuto pozneje ob 17.24 in spremljalo ga je tudi podzemno, bobnenje. Potres je trajal približno 10 sekund. Zavod za geodinamiko in meteorologijo na univerzi prosi vse, ki so potres čutili, naj mu to javijo. Prijave so poštne proste.

Kot rečeno, so potres občutili bolj naši severni kraji, zlasti od Maribora dalje

proti Gradcu. V Gradcu so seizmografi zaznamovali potres ob 17.23.13. Zemlja se ni umirila do 17.26. Ognjišče potresa je bilo po mnenju graške opazovalnice 70 do 120 km od Gradca. Zemlja se je tresla na jugu od Gradca do Slovenije, na zapadu pa Stajerske Golice, kjer so ga posebno močno čutili. Ponekod so bili potresni sunki tako močni, da je žvenketalo eteklo na oknih in da je posoda letela po tleh. V nekaterih krajih je med prebivalstvom nastala huda panika in ljudje so bežali na prosto. Potres ni napravil škode.

Tragična smrt mladega delavca

Ljubljana, 9. januarja. Pri cestnem obdoru v Polhovem Gradcu je bil uslužben za cestnino 35-letni delavec Josip Zdešar. Nedavno mu je bila služba odpovedana, a delal je še kot dnevnica naprej. Te dni je kopal v kamnolomu Dvor, kjer je cestni odbor potreboval okrog 200 kubnih metrov gramozja. Včeraj popoldne je šel spet na delo. Še dobre volje je bil in revež prav gotovo ni slutil, da preži tam nanj smrt.

Okrog 16. je kopal v kamnolomu, ko se je zaradi neprestanih naličev zruhljalo zemlja utrgala in plaz kamenja ter preči je potegnil Zdešarja za oboji. Revež je skoraj popolnoma zasulo in dobil je nevarne notranje in tudi zunanje poškodbe. Nevarno so takoj opazili ljudje in ga izvlekli iz peska, nato so pa iz Polhovca Gradca telefonično pozvali reševalce na pomoč.

Reševalni avtomobil je Zdešarja naglo prepeljal v ljubljansko bolnico, toda videti je bilo kmalu, da so njegove ure že štete. Revež je imel zlomljeno levo nogo in desno roko, bil je ves polnoben po glavi, nekoliko je bila narta lobjanja in tožil je tudi o hudih notranjih bolečinah. Zdravniki so mu pomagali kolikor je bilo pač v njihovi moči in mu lajšali bolečine, a ves njihov trud, da bi mu rešili življenje, je bil zaman. Nesrečni Zdešar je davi umrl.

Pod težo življenja je omagal

Smlednik, 9. januarja. Danes popoldne se je vršil v Smledniku na Gorenjskem pogreb 36 letnega delavca Jerneja Gubanca iz Vodic, ki je v torek žalostno preminul na cesti.

Gubanc, ki je oče 7 otrok, je bil vse poletje in jesen brez dela. Preživljal je sebe in družino s tem, da je nabiral v gozdu gobe in jih prinašal na trg v Ljubljano. Šele pred tedni je dobil delo in sicer na Jesenicah, kjer je postavil brajovne drogeve. Vsak teden se je vozil na Jesenice s postaje Medvođe in ostajal med tednom gori, Spal je kar na hlevu, pri nekem tamošnjem posestniku in se pri tem, da bi kaj pristledil za družino tudi slabo prehranjeval. Siromak je tako čedalje bolj hiral. V torek je spet odšel od doma, namenjen je bil na postajo in zavil je mimogrede v Bohinjsko gostilno onkraj Save pri Zbiljah. Tako pa je spet nadlajeval pot, da nobi zamudil vlaka, vendar

društvo tako velikodušno stalo ob strani vse meščanstvo, posebno po tvojce: »Jugoslovski«, »Jugobruna«, »Teštilindus«, »Intelekt«, »Ilica«, »Siroc«, »Semperit«, i. t. d. Z njihovo pomočjo je »Kolo jugoslovenskih sester« obdanišo za božičnico, ki se je vršila v ljudski šoli, 95 šolskih otrok z obliko, obutvijo in periklom, nad 30 samskih oseb in 37 rodbin z živili in deloma tudi blagom; na priporočilo »Protituberkulozne lige« pa še 8 revnih in bolnih rodbin z večjo množico blaga in živil. Perilo za deca so sešile odbornice same, obleke in obuvala so pa izdelale domače obrtne tvrdice po zbirani ceni, lepo in solidno. Društvo je poslalo tudi dveena zunanjima poverjenistvoma na Jezerskem in na Primorskem zarj različenega blaga za tamošnja revna šolska deca.

Vsem dobrotnikom, ki so na katerikoli način prispevali k izdatni božični obdaritvi, izrekamo tu najlepšo zahvalo, zlasti se v ime no obdarovancev, ki so sprejeli darove z največjo hvaležnostjo. Požrtvovalnemu delu marljivih kranjskih Kolašic, ki pod predsedstvom g. Janje Miklavčeve vsako leto za Božič, pa tudi ob drugih prilikah med letom zbirajo darove, da poleg drugih humanitarnih organizacij prav v značilni meri, kot povedo številke, delijo pomoč in tajske bedo, pa gre prav tako vse priznanje in zahvala.

Tihotapec ustrelil orožnika

Loče pri Poljčanah, 8. januarja. Žalostno novo leto so imeli svoji orožniški narednik Bukovski Antona v Ločah pri Poljčanah. Kmalu po praznikih so namreč prešli vest, da je njihov sin, ki je že nekaj časa služboval kot narednik v Golubovcu pri Plavnicah v zetski banovini, na Stefanovo postal žrtve svoje težke službe. Zadel ga je krogla iz tihotapecve puške in mu končala mlado življenje.

Neki hišni posestnik, pri katerem so finančni organi napravili preiskavo radi tihotapectva tobaka, ki je v Črni gori sploh zelo razširjeno, se je branil izročiti tobak na vse kriplje. Ko ni mogel drugače, je nazadnje vso zalogo totaka zažgal. Proti finančnim organom se je branil z orožjem v roki.

Za zadevo je zvedel tudi pokojni narednik Bukovski, ki je takoj odhitel na mesto z dvema orožnikoma. Prav v času, ko je prišel v bližino hiše, ga je zadel krogla, namenjena finančnemu organu naravnost v glavo. Pretrgala mu je željst in izstopila na tla. Bukovski je takoj omahnil. Umira-
joč je dejal svojima tovarišema, naj po-
zdravita njegovo mater ter izrazil željo, da ga pokopljejo na rodni tleh v Ločah pri Poljčanah. Ko je Bukovski umiral, je padlo še nekaj strelav, pri čemer je bilo še par ranjenih, naker so zločinskega tihotapecta prijeli.

Bukovski so poslednje volje izpolnili in ga te dni pripeljali v rojstni kraj Loče pri Poljčanah, kjer zdaj mirno počiva. Lep pogreb, ki so mu ga priredili stanovski tovariši, je pokazal, kako priljubljen je bil pokojni. Na zadnji poti pa so ga spremlili tudi njegovi rojaki, ki jih je globoko ganila tragična smrt vzornega orožnika. Ganljivo se je poslovil od njega ob odprtem grobu tov. podnarednik Frelj iz Loč. Solznih oči so odhajali ljudje s pokopališča. Pokojnega bodo ohranili v častnem spominu.

DNEVNE VESTI

Ljubljanske naročnike opozarjamo, da bomo omnim, ki so s plačevanjem naročnine v zaostanku, list v ponedeljek, 13. m. ustavili, ako ne bodo dotlej poravnali zaostale naročnine. Prav tako bomo nehal pošiljati naš list tudi vsem omnim našim izvenljubljanskim naročnikom, ki so s plačevanjem za več kot dva meseca v zaostanku, ako je najkasneje do 20. januarja ne bodo poravnali.

Težak položaj lastnikov hiš in zemljišč. Gospodarska kriza vedno bolj pritiska tudi na lastnike zemljišč in hiš, posebno v večjih mestih. Zaradi velikih potekarinih bremen so za mnoge v brezupnem položaju. Vedno bolj se čuti potreba ukreniti nekaj v njihovo zaščito. Na merodajnih mestih so uvideli upravičenost te zahteve in sklenili s posebno uredbo urediti vprašanje hipotekarnih dolžnikov. Uredba pride v prekrasnem filmu PESEM SOLNCA. Ljubljana ima danes zadnjo priliko, da čuje slavnega pevca! Nov Ufa dnevnik.

KINO SLOGA
Telefon 27-30
Slavni tenor milanske Scale LAURI VOLPI poje danes ob 16., 19.15 in 21.15 poslednjič v prekrasnem filmu PESEM SOLNCA. Ljubljana ima danes zadnjo priliko, da čuje slavnega pevca! Nov Ufa dnevnik.

Možnost našega izvoza v Indijo. Spisatelj Trgovska zbornica je dobila iz Bombaya dopis, v katerem jo prošijo za informacije o možnosti izvoza našega bivaša v Indijo. V dopisu je rečeno, da bi dobila naša država s tem nadomestilo za italijanski trg, ki je odpadel zaradi sankcij. Gre v prvi vrsti za črno olivnega olja, sandin, salam, sira, špirita, vinskega kisa itd.

Samo do Zagreba so se pripeljali beograjski smučarji. Iz Beograda je odšel v soboto izletniški vlak, s katerim so se pripeljali beograjski smučarji v Slovenijo, da bi preživeli pravoslavne božične praznike na naših snežnih pojava. Prispejo so pa v nedeljo samo do Zagreba, kjer so zvedeli, da je v Sloveniji sneg v nižinah skopel in da s smuko ne bo nič. Zato so ostali v Zagrebu, izletniški vlak pa je nadaljeval večjo prazen. Bilo je 190 izletnikov, ki so se snoč vrnili iz Zagreba v Beograd. Južno vreme je prišlo zlasti našim krajem po Goten skem občutno škodo, ki je od dne do dne večja, saj pomeni vsak dan brez snega v tem času težko izgubo. In nobenih izgledov še ni, da bi se vreme kaj spremenilo.

Matineja v kinu Slogi
Jutri in v soboto ob 14.15, v nedeljo ob 10.30 dopoldne in v ponedeljek poslednjič ob 14.15 uri premiera senzacionalnega, velenapegeta, pustolovnega in zabavnega filma iz divjega Zapada TEZKO OSUMLJEN V glavni vlogi kralj kowbojev KEN MAYNARD Vsa mesta po Din 4.50!

Pocenj na Dunaj potuje, če si navarite pri Putniku. V Ljubljani zimske legimitacije (Wintersaisonkarte), na podlagi katere uživati razne ugodnosti po železnici, v hotelih in brezplačni vizum. Službo dobe. Borza dela v Ljubljani sprejme takoj dva blazca, krojača, strojnega mizarja za zobotrebce, kovinskega gladiča (poliratelja). Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 16, v Beogradu 12, Sarajevu, Skoplju 11, v Mariboru, Zagrebu 9, Rogaški Slatini 7 in v Ljubljani 6.2. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 765.6, temperatura je znašala 5.

Samom bogate kmetice. V vasi Stari Granovac blizu Novske se je obesila bogata kmetica Ana Rastina. Na novega leta je odšla z doma in našli so jo šele v soboto jutraj v bližnjem gozdu mrtvo. V smrt jo je pognala težka živčna bolezen. Lani je udarila v njeno gospodarsko poslopite strela, da je pogorelo do tal. To je šlo kmetici tako na živce, da se ni mogla več po miriti.

Pet let pred smrtjo je plačala svoj pogreb. Malo je ljudi na svetu, ki bi tako skrbeli za svoj pogreb, kakor Ana Filipič iz Zagreba. Našli so jo včeraj dopoldne mrtvo v gozdu, kjer je stanovala 26 let. Umrla je naravne smrti, stara 73 let. Ze 13. novembra 1930 je plačala 1.200 Din za svoj pogreb. Potrdilo so našli v njenem kovčegu. Plačala je tudi mazo za dušnično, tako da je bilo že za vse poskrbljeno.

Zrtev steklega psa. V torek je v Derventi v strašnih mukah izdihnila 8-letna Sofija Varnicki. Pred dvema mesecema jo je ugriznil stekel pes in ker so starši mislili, da ni nobene nevarnosti, se niso obrnili na zdravnika. Te dni je pa 16 stalo deklici slabo in začela je kazati zna ke stekline. Starši so spoznali, kaj so za krivili s svojo malomarnostjo, toda bilo je že prepozno.

Samomir bolnega krčmarja. S Sušaka poročajo, da si je v ponedeljek ponoči končal v vasi Podhumu življenje krčmar Peter Ban. Pred leti se je vrnil iz Amerike, kjer se je med delom zlomil nogo. Doma je čutil vedno hude bolečine v nogi. V tem bo najbrž vzrok njegovega obupa. Življenje si je končal s kuhinjskim nožem.

Nesreče. V Gornji Nemški vasi se je ponesrečil 65letni posestnik Jože Cugelj. Pri nakladanju lesa mu je padel težak blod na nogo in mu je precej poškodoval. Se teja nesreče je pa doletela leta 1907 rojenega mizarkega pomočnika Franca Knifka iz Račice, občine Trzin, ki mu je

padlo več tramov na nogo in mu eno skraj zmečkalo. Tretja žrtev hude nesreče je postala potnikinja Angela Plečko z Galjevice. Včeraj popoldne je na Poljanah v gimnaziji čutila okna in je padla s prvega nadstropja. Zlomila si je eno nogo, drugo pa nalomila. Jakob Hudimaj, 22letni diinar iz Toplice pri Zagorju, je padel s kolesa in si slomil desno roko.

Iz Ljubljane
Lj Srečano akademijo v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije priredi dr. J. V. v dvorcu Sokolskega doma v Mostah. Jugoslovanska majka, goske Kola jugoslovanskih sester. Slavnostnemu govoru in recitacijam sledi pevke točke društva Hugojuhn Satner in solistov ge. Pine Kobau ter G. Arnolda Arčona. Pri klavirju konservatorijetka gde. Zorka Bradačeva. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se akademijo prične točno ob 20. vstopnine ni.

Lj Luna je mrknila brez nas. Snoči bi radi mnogi meščani opazovali jujun mrk in jim ni šlo v račun, da je bilo tako oblačno in se povrh vsega megljeno. Pričakovali so, da se bodo oblaki vseeno pretrgali vsaj za nekaj časa, da bodo lahko videli čudež. Nekateri so šli na Grad in na Rožnik, ker so mislili, da zgoraj s. tako gosta megla. Dolgo so čakali in eko raj še povsem obupali, ker je neprestano rotilo, ko so se oblaki v resnici začeli trgati. Ljudje so s pridržano sapo čakali, da se prikaže luna. In res je pokukala izza gostih oblakov, toda črna, svetla. Pošteno nas je potegnila za nos, ker se ni prej pokazala, dokler mrk ni minil. Davi smo pa lahko občudovali v Ljubljani še skoraj bolj redek nebesni pojav kakor jujun mrk. Zarelo je pol neba v nenavadno lepi jutranji zarji. Mese je bil, po nebu so se pa plesli pomladni oblaki kakor aprila. Človek začne verovati, da ima vreme v resnici v zakupu luna, ki si pač lahko dovoljuje takšne šale sredi zime.

KINO UNION
Telef. 2221.
Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 PAULA WESELY v nepozabnem vefilimu EPIZODA umotvor, ki ga občuduje Ljubljana že ves teden. Danes nepreklicno zadnja prilika, da vidite ta film!

Lj Vegova ulica je baje ponos Ljubljane, ker je regulirana po arh. Plečnikovemu načrtu. Še bolj bi pa bili ponosni nanjo, če bi ne bila v nji ena najbolj blatnih ljubljanskih cest. Vegova ulica veče južni in severni del mesta in je zato precej prometna. Blatna je pa skoraj še bolj kakor Emonska cesta, ki ni pod mestno upravo. Toda blato je zdej nekaj vsakdanjega na naših cestah in se nad njim niti ne smemo pritoževati. Vozniki si le žele, da bi na cestah zasuli vsaj največje kotanje, ki so takšne, da je nevarno voziti.

Lj Beja kuga se glasi tema, o kateri bo razpravljali v Društvu »Sočas« v Ljubljani prihodnjo soboto 11. t. m. v salonu »Pri levu«. Zdravnik-specialist, g. dr. Josip Prodan. To predavanje, ki bo prvo te vrste v »Sočas« za slehernega nele po učno, ampak tudi potrebno. Predavanje se bo nazorno predložilo navzočim s slikami. Prosim Vas, ne zamudite te izredne prilike, ter pridite poslušati polnoštevilno, kajti to predavanje je tudi kulturnega in gospodarskega značaja za naš narod. Vabljeni vsi in vsem prost vstop. Prireditveni osek.

Opozorilo. Doznali smo, da so se v zadnjem času zglasili radi pregleda plin. skih aparatov in naprav ljudje, ki od plin. skih niso pooblašteni za izvrševanje teh poslov. Iz tega razloga prosimo naše stranke, da od vsakogar, ki se zgleda pri njih bodisi radi pregleda ali popravila plin. skih naprav zahtevajo, da se izkaže s službeno legitimacijo. Mestna plinarna.

Lj Matasovnega Naceta nesrečna snubitev. (Maksel) zabavno Walfriedovo burko ponove v Sentjakobskem gledališču poslednjič v nedeljo 12. t. m. ob 16.15 kot popoldanska predstava. Burka vsebuje mnogo zdravega humorja. Pri predsta-

ELITNI KINO MATICA

T E L E F O N 2 1 - 2 4
D A N E S O B 4. 7. in 9.15 ZVEČER

Razkošni film iz burnih dni FRANCIE! Mojstrsko delo tempa, lepe in napete vsebine

KARDINAL RICHELIEU

najgenialnejši državnik vseh časov! — V odlični interpretaciji naslovne vloge, velik umetnik

GEORGE ARLISS

DOPOLNILO: NOVI »PARAMOUNTOV ZVOČNI TEDNIK«. »MIKI POTUJE V AFRIKO«

PREMIERNO KINO

vi sodelujejo: Bučarjeva, Černičeva, Gorjupova, Gajeta, Gornik, Komar, Moser, Vizjak, Volkač. Ker je to poslednja uprizoritev, naj nihče ne zamudi prilike ogledati si to zabavno burko. Predprodaja vstopnic v nedeljo od 10. do 12. ter eno uro pred predstavo.

Premiera matinejskega filma po enotni ceni Din 4.50. Film v našem jeziku!

IGLU (VEČNI MOLK)

Prvi originalni eskimski film, posnet v najsevernejši Aljaski! Dialog v arborhrvaščini! Prvič v Ljubljani!

Predstave v petek in soboto ob 14.15, v nedeljo ob 10.30 dopoldne in v ponedeljek ob 14.15 uri. Vsa mesta po Din 4.50.

KINO UNION, tel. 22-21

Lj Narodna banka in mestni reveži. V soboto smo poročali, da je darovala podružnica Narodne banke v Zagrebu za mestne reveže za božične praznike 16.000 Din. Omenili smo da se podružnica Narodne banke v Ljubljani naših mestnih revežev ne spomni, kar pa ni res. Že v decembru je namreč tukajšnja podružnica Narodne banke izplačala mestnemu načelnstvu za mestne reveže 8.000 Din.

Lj Jutri dvoje matinejskih premier v kinu Unionu in kinu Slogi. Po enotni, izredno nizki vstopnici Din 4.50 za osebo bosta predvajani ob jutri dalje dva izredno zanimiva filma v kinu Unionu in kinu Slogi. Unionski kino prinaša premiero filma »Iglu« ali »Večni molk«, ki nas popelje v najotljivejši severni kraj Aljasko in nam v nepelji in zelo zanimivih prizorih prikazuje življenje bednih Eskimov. Večne torbe teh severnjakov za svoj obstanek so v tem filmu krasno predložene. Dialog filma v našem jeziku, tako da je film vsakomur razumljiv. V kinu Slogi pa bo prišla na račun publika, ki si želi napetih, senzacionalnih filmov divjega Zapada. Tu bodo videli kralja kowbojev Ken Maynarda v enem najboljših zadnjih njegovih filmov »Težko osumljen«. V obeh kinematografih se vrše predstave teh filmov jutri in v soboto ob 14.15, v nedeljo ob 10.30 dopoldne in poslednjič v ponedeljek ob 14.15. Kljub temu, da se oba filma predvajata v premieri, znaša vstopnica za osebo le 4.50 Din na poljubnem prostoru! Kot dopolnilo najnovejši zvočni tehnik.

Z. K. D.
Danes in jutri (samo 2 dni) ob 1/2 3. uri popoldne vefilim nad vefilimi SEQUOIA ELITNI KINO MATICA

Lj Podpora brezposelnim. V soboto smo poročali o brezposelnosti v Ljubljani in omevili, da so dobili po zaslugi ravnanja borze dela g. Vodača za prazniške podpora vsi, ki so se obrnili na borzo. To pa ni točno. Podpora dobivajo samo oni brezposelni, ki jim po zakonu gre. Redno podporo dobivajo »brezposelni« dokler je ne izčrpajo, izrečne pa zaradi pomanjkanja dela njih sredstev erlohe te.

Lj Streška družina v Ljubljani obvešča svoje članstvo, da bo v januarju pričela po inkasantu pobirati članarino za leto 1936. in event. zaostanke iz prejšnjih let. Članstvo se naproša, da ob tej priliki, eventual-

ne spremembe v naslovu prijavi upravi po inkasantu. Pisarna družine je v Šelenburgovi ulici 3/I levo.

Lj J.Z.S.S. nabiralni dan. V petek 10. t. m. ob 18. sestanku vseh sodelavcev za olimpijski dan v savezni pisarni, Tyrševa cesta 1-IV. Vabljeni vsi, ki se še niso prijavili in ki bodo pomagali pri razpečevanju olimpijskih znakov in blokov v korist naše smučarske olimpijske vrste.

Lj O zagrebških madrigalistih piše beograjska »Pravda«, da so sijajni pevci glasovno prav tako, sijajno upeti, v intonaciji pa izredno čisti in sigurni. Vodi jih s pravim umetniškim zanosom njihov sopevo prof. zagrebške Akademije in skladatelj Mladen Pomajk. Opozorjamo na njihov spored, kakršnega v Ljubljani še nismo slišali od nobenega vokalnega zbora in nam prinaša vrsto najstarejših svetovnih mojstrov zborovskega petja. Koncert bo v ponedeljek ob 20. v Filharmoniji na dvorani. Predprodaja vstopnic od 30 Din navzdol v knjižnici Glasbene Matice.

Lj Iz obupa pija lizal. Snoči okrog 18. so našli ljudje na Kerkovem trgu neko žensko, ki je z vijačo v silnih bolečinah. Poleg nje je ježala po lizolu dišeča steklenica in bilo je takoj jasno, da se je zastrupila. Reševalci iz Mestnega doma so ji prihiteli na pomoč in jo prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da gre za 30letno hiraljo Pavlo K. iz Dobrunj. V bolnici so ji izprali želodec in je že izven nevarnosti.

Iz Celja

Strej jo je zgrabil. V okolici Vojnika je stroj za rezanje krme zgrabil 9letno hčerko posestnika Marijo Verdevo in ji zlomil desno roko.

Umrla je v torek v Celju (Na okoliš 2) 74letna branjevka Franciška Vreškova. Zanimivo je, da jo bodo pokopali ravno na njen rojstni dan. Popadljiv pes. V Pečovniku se je pes nekakega posestnika zakadil v 19letnega tapetarskega valenca Martina Korosca in ga vrgnil v desno roko. Ker je poškodba težkega značaja, so odpeljali Korosca v bolnico.

Prvega marca dobimo velenjski tak V smislu pogodbe mestne občine celjske in Kranjskimi deželjnimi elektrarnami, ki sta jo podpisali ob pogodbeno, bo električno omrežje v mestni občini celjski s 1. marcem priključeno na daljnovod velenjske elektrarne.

Potres. V sredo ob 17.23 so prebivalci v Celju občutili srednjemočan potresni sunek, ki ni povzročil nobene škode. Ljudje so si kmalu opomogli od strahu in takoj spravili potres v zvezo z luninim mrkom.

Iz Maribora

Drevi se poslovi Skrbinskih. Poslovična predstava Vladimirja Skrbinskega, ki je bil lani avgusta angažiran kot glavni režiser v Skoplju, bo drevi ob 20. Priljubljeni igralec in režiser se poslovi v vlogi Dušana v Šorlijevi drami »Blodni ognji«, ki je med tem tudi že v Pragi dosegla izredno lep uspeh. Delo se vprizori v Skrbinskih režiji ter ob sodelovanju Kraljeve, Rasbergerjeve, Skrbinske, Furijana, Groma, P. Kovica, Narksta in Gorinskega.

Ločitev na vsek način! Takega mnenja je žena 58letnega posestnika Franca Fekonje iz Seč pri Sv. Rupertu. Zato tudi ni bila vesela moževega obiska v ponedeljek popoldne. Fekonjo so sprejeli sovražno fantje z gorjastimi in koli v rokah ter neusmiljeno vhteli po njegovem hrbtu. Napadali so mu zlomili desno nogo in več reber ter so ga morali nemudoma prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer SALVE SMEHA!

H O R U K ! !

Voskovec in Verich, Helena Buscheva,

Zvonimir Rogoz

Smeš, veselje, zabava kot še nikoli!

LE NEKAJ DNI!

Hitite, da ne zamudite!

Gnoj proti mrazu! Ste že slišali kaj takega? Pa je vendarle res. Pojdite samo v Smetanovo ulico v one monotonno rumene stare hiše in se na tamkajšnjih dvoriščih prepričajte. Tam je sredi vsakega dvorišča kup hlevskega gnoja, ki napolnjuje vso ozračje s strahovitim smradom. Ti gnojini kupi baje varujejo greznice pred mrazom, kajti na vsakem pokrovu je velik kup. Gospodar, ki je baje nedotakljiv, vsaj od oblasti, se ne zmeni za prošnje svojih najemnikov, češ da ne zmrzne gnojnice. Kaj poretke k temu oblasti, zlasti one, ki so dolžne skrbeti za higijeno in narodno zdravje?

V petek! Evgenija Valiani, bivša dolgoletna članica milanske »Scale«, l. Slupska in B. Pilata, baletna solista beograjske opere, nastopijo na samostojnem koncertu—baletnem večeru v petek 10. t. m. Na sporedu so operne arije in solistični plesi. Bloki ne veljajo.

Avto na strehi. Okoli 15. popoldne se je pripetila v Studencih usodopolna prometna nesreča. Nekaj osetni avtomobil, v katerem so se vozili 28letni avtomar Oto Erlich, 30letni posestnik Adolf Pesek in 28letna natakarka Katica Klančec, je zdrknil na Obrežni cesti po strmim pobočju proti Dravi. Vozilo je padlo na streho neke kočice in tam obstalo. Vsi trije so se občutno poškodovali. Erlich je dobil poškodbe na glavi in obeh rokah. Pesek kontuzijo leve roke in glave. Klančecovi pa se je zlomila nosna kost. Zdravijo se bolnišnično.

Potres. Ob 17.25, haš v času, ko je luna stopila v polseno zemlje, so v Mariboru začutili precej močan potresni sunek, ki pa ni trajal niti pol sekunde. Zemlja se je zmajala in čulo se je močno botnenje pod zemljo.

Z Jesenic

Božičnico smo Kolašice 22. decembra priredile na osnovni šoli na Jesenicah. Obdarovanih je bilo preko 100 revnih otrok z oblekami, perilom ali obutvijo ter precej revnih žen z živili. Da se je zamogla božičnica vršiti s tako obilno obdaritvijo, smo Kolašice dolžne zahvaliti se industrijalcu g. Westnu, g. gen. ravnatelju Nootu, vsem ravnateljem in uradnikom Kranjske industrijske družbe, jes. uradništvu sploh, banski upravi, učitelstvu, trgovcem, obrtnikom ter ostalemu prebivalstvu za prispevke v denarju ali blagu. Vsem darovalcem naša najiskrenejša zahvala! Obenem se tudi šol. upravitelju g. Pibrovcu, g. učit. Razingerju in soprog, g. učit. Razingerju in zemlji najpripronejše zahvaljujemo za njihovo sodelovanje z godbenimi in pevskimi točkami, sodelujoči šolski mladini ter g. Pretnarju za brezplačno električno napeljavno luč na božičnem drevescu. Prireditelj je lepo uspeš, le želebi bi bilo v bodoče od strani javnosti, da bi se tudi ona udeleževala naših prireditev. — Odbor.

Tolaža
Ona: Ali veste, prijatelj, da sem stara že 35 let?
On: Kaj pa pomeni to v naši naglo živčici dobi?

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekliti

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznava.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3. Din Najmanjši snesek 8 Din

VSEGA v IZOBILJU za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertusov, pumparic itd. pri Praskerju, Sv. Petra cesta 14. 6/T

ZAPUŠČINE sprejema v razprodajo tyrdka ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8, Telefon 24-44 (poleg gor. kol.). Na zahtevo pridemo na dom. 270

KAVERNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pevčice. 5/T

Din 39.—

pri znani trgov. z. OBLAT, Ljubljana, Sv. Petra c. 18. Trgovci popust. 8/R.

MALI OGLASI
SLOV NARODU
MAJO
SIGURNO USPEHI

IZPOSODJANO

Gramofone po Din 5.— Plošče po Din 1.—dnevno.

Insertirajte v "Slov. Narodu"

"DEKLETA! EVO NOVE KOZMETIČNE SKRIVNOSTI IZ PARIZA"

Elegantne Francozinje so začele popolnoma novo modo v pudru za lice. pravi Mlle Yvonne L..... maneken v nekem vodilnem pariškem modnem salonu. Ako se s tem novim pudrom zjutraj enkrat napudrate, dobi Vaša polt diven, mat izled, ki traja ves dan. Včeraj sem ves popoldan prebila zunaj na dirkah, na vetru in dežju, a je moja polt ostala ravno tako sveža in dražestna kakor da sem šele vstala od toaletne mizice.

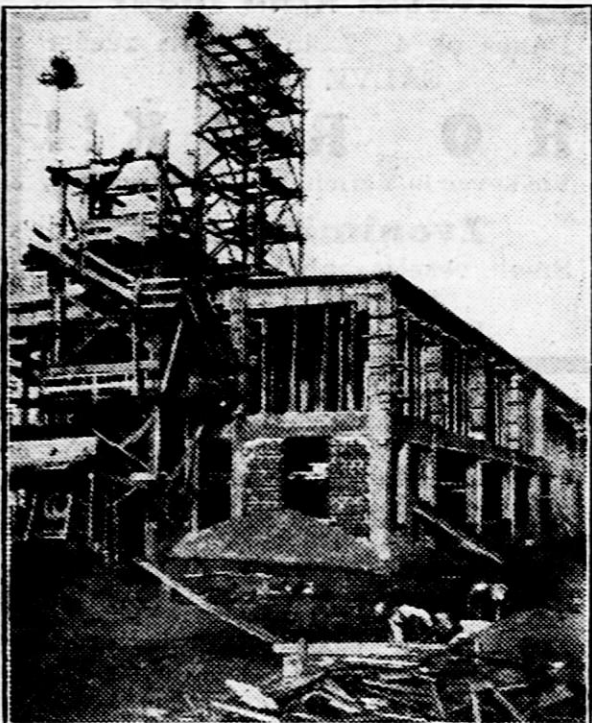
Skrivnost tega učinka je v novi prmesi imenovani »dvojna pena«, ki je sedaj na patentiran način primenjena pudru Tokalon. Ta primes napravi ta puder odporen proti vlagi. Vaša polt ne more postati blede, steča, ako uporabljate puder Tokalon. Tudi potenje pri večernem plesanju v razgreti dvorani ne more pokvariti čara rožnatega lista, ki ga ta puder daje Vašemu licu. Kupite še danes kasko novega pudra Tokalon.

Ako ne boste radostno presenečeni od deklishe svežine svoje polti po uporabi, se Vam vrne ves denar.

Tovarna sukna v Kočevju

Minilo je leto dni, odkar je uničil požar staro tovarniško poslopje

Kočevje, 8. januarja. Minilo bo leto dni odkar je katastrofalni požar uničil tovarno sukna v Kočevju. Takrat je bilo vrženih čez noč zaradi požarne nesreče na cesto 230 delavcev in delavk. Če pristojejo še družinske člane, je prišlo ob vsakdanji kruh 500 oseb. Leto je minilo od požara. V tem času so objekte naše mesto še mnogobrojne nesreče, tako da imamo danes nad 700 brezposelnih.

Graditev glavne stavbe

železobetonska.

Gradnja tovarne je prevzela priznana stavbna tvrdka Tönnies iz Ljubljane. Stavbni načrt je napravil direktor g. Polc-Firmo na stavbi pa zastopa g. ing. Evgen Cvikel. Dela se od srede meseca avgusta neprekinjeno. Stavbno podjetje je zaposlovalo povprečno 70 delavcev, ki so bili vsi domačini. Tudi obrtniki so bili po pretežni večini domačini ter se je le malo delo uporabljalo tuje obrtnike. Stro-

Postavljanje dimnika pri glavni stavbi

v tovarni so deloma prišli iz Beograda, deloma so jih nabavili v Českoslovaški. Prvotno je bilo preračunljeno, da bo stavba postavitev stavbe v prejšnje stanje okrog 1.500.000 Din. Pri stavbi se je nameravalo zgraditi tudi nov zidan tovarniški dimnik. Ker bi pa stal 120.000 Din se je ta namera opustila ter se je postavil zopet star železni dimnik, ki ee je pri požaru popolnoma ukipliv. Montaža in postavljanje starega dimnika je stala 20.000 Din, elja tukajšnjega ga prebivalstva in delavstva je, da bi se tovarna čim prej postavila v obrat in nudila našim brezposelnim vsaj malo zaslužka.

Pokojninsko zavarovanje privatnih nameščenecv

Zborovanje društva rudniških nameščenecv v Trbovljah

Resolucija

Trbovlje, 9. januarja.

V zadnjem času se v naši javnosti zopet mnogo razpravlja o potrebi razširjenja pokojninskega zavarovanja privatnega nameščenstva na vso državo. To socialno vprašanje dela našemu nameščenstvu mnogo skrbi, saj si je v dolgih desetletjih z velikimi žrtvami ustvarilo v ljubljanskem Pokojninskem zavodu svoje s tatnostno zavarovanje in mu sedaj ne more biti vseeno, kje in kako se bo v bodoče vzorno organizirana socialna ustanova upravljala.

Razumljivo in upravičeno je vznemirjenje privatnega nameščenstva sprito glasov, ki se v zadnjem času v javnosti pojavljajo o načinu razširjenja pokojninskega zavarovanja privatnih nameščenecv na južne banovine naše države. V načelu privatni nameščenec niso proti razširjenju pokojninskega zavarovanja na vso državo, toda najodločneje so pa proti centralizaciji pokojninskega zavarovanja v enem samem zavodu v državi.

To svojo odločnost so pokazali tukajšnji privatni nameščenecv tudi na sobotnem zborovanju, ki ga je sklicalo Društvo rudniških nameščenecv v društvenih prostorih rudniške restavracije z namenom, da se nameščenstvu pojasni posamezna stališča, ki se pojavljajo zadnji čas v javnosti o tem prečnem socialnem vprašanju. Dejstvo, da so se poleg članstva Društva rudniških nameščenecv udeležili važnega zborovanja tudi člani ostalih nameščenških organizacij, dokazuje, da je naše nameščenstvo v vprašanjih, ki zade-

vajo njegove življenjske interese, vedno složno in enotno.

Zborovanje je vodil predsednik DRN g. Volčansk, ki je podal besedo zastopniku Pokojninskega zavoda g. dr. Köstlu iz Ljubljane. Govornik je v skoro enournem predavanju stvarno in objektivno predložil današnje stanje pokojninskega zavarovanja nameščenecv. Uvodoma je predavatelj pojasnil, da izgubi sedanje pooblastilo v finančnem zakonu o razširjenju pok. zavarovanja na vso državo svojo veljavnost z novim proračunskim letom, t. j. 1. aprila 1936. Kaj bo prinesel novi finančni zakon, zaneskrat še ni znano. Toda današnje pooblastilo v toliko ne odgovarja interesom nameščenstva, ker se z njim ne more spremeniti obstoječi zakon o pokojninskem zavarovanju, ki je zastarel in ne odgovarja več duhu časa, niti današnjim socialnim potrebam. Vse moderne države so spravile svoje pokojninske zakone v sklad z gospodarsko krizo, zato je nujna potreba, da se novim razmeram prilagodimo tudi mi. Tako ne odgovarja več starostna doba 70 let in službena doba 40 let, ko je danes službena mnogo težja, nego pred 20 in 30 leti, ko se je ta zakon sestavljal in takrat tudi brezposelnosti ni bilo. Za vzor nam bi lahko bilo pokojninsko zavarovanje nameščenecv v Českoslovaški, kjer prejme vsak brezposelni nameščenec s 54 leti starostno rento.

Glede razširjenja pok. zavarovanja na vso državo obstoje 3 različna stališča: 1. delavsko centralistično stališče, 2. na-

meščenško centralistično stališče in 3. nameščenško decentralistično stališče. Nameščenecv iz Slovenije ne more in ne sme biti vseeno, katero stališče bo ob razširjenju pok. zavarovanja na vso državo prevladalo, kajti vrednost pridobljenih pravic zavarovancev v ljubljanskem P. Z. je znašala koncem leta 1934 okrog 315 milijonov Din. To premoženje je last 1833 rentnikov, 10.360 aktivnih zavarovancev in 3417 izločenih zavarovancev, ki pa imajo odnosa bodi imeli lahko še pravice pri zavarovanju. Vsi ti zavarovanci imajo torej polno pravico, da uveljavijo svoje zahteve in odredeno stališče, kadar bo prišlo do razširjenja pok. zavarovanja, da bi se vodil o usodi njihovega premoženja in pridobljenih pravic pravičen račun.

Prvo stališče o razširjenju pok. zavarovanja, ki ga zastopa SUZOR, je vse-skozi delavsko centralistično. Po svojem načrtu bi SUZOR zbral pokojninske prispevke nameščenecv, kakor sedaj zbira bolniške prispevke potom okrožnih uradov. Tako centralizacija pok. zavarovanja nameščenecv pa bi ne bila koristna, ker bi se na eni strani stroški z dvema upravama povečali, na drugi strani bi pa nedvomno nastale ovire tudi pri izplačevanju dajatev in rent. V taki upravi SUZORA pa bi imelo slovensko nameščenstvo vedno manjšino in bi v vsakim predlogom lahko propadlo.

Drugo stališče, ki se pojavlja v javnosti je nameščenško centralistično. Tudi tako razširjenje pok. zavarovanja mora slovenski nameščenecv odločno odkloniti. Kjerkoli se izvaja v našem gospodarstvu centralizem, povsod vidimo nazadovanje v našo škodo. Centralizem pokojninskega zavarovanja je za slovenske nameščence škodljiv, pa bodisi da se izvede to centralistično zavarovanje v Beogradu ali pa pri našem Pokojninskem zavodu v Ljubljani. Povsod bi imeli slovenski nameščenecv v upravi manjšino, ker bi bili v upravi le po 1/3 zastopani. Navsezadnje pa bi se ugnelo to zavarovanje še vseeno centralizirati v Beogradu.

Tretje stališče pa je decentralistično nameščenško stališče in to moramo slovenski nameščenecv vztrajno, dosledno in odločno zastopati, ker odgovarja interesom zavarovancev ljubljanskega pokojninskega zavoda, saj ohrani vse dosedanje pridobitve in premoženje. Premoženje, pridobitve in interesi zavarovanih nameščenecv bodo ohranjeni le tedaj, če bo ohranil ljubljanski pokojninski zavod svoje popolno samopravo, to je, da bodo nameščenecv-zavarovanci lahko svobodno odločevali o usodi njihovega s težkimi žrtvami zbranega premoženja in pridobljenih pravic. Slovenski nameščenecv smo v načelu za razširjenje pok. zavarovanja na vso državo, toda ne na centralistični bazi, marveč, da se ustanovi za nameščenecv vsake banovine ali pokrajine poseben pokojninski zavod z lastno samopravo zavarovanih nameščenecv. — Predavatelj je žel za svoja stvarna izvajanja zasluženo odobrovanje.

Po predavanju je nameščenstvo še živahno razpravljalo o tem prečnem problemu in je bila s soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Resolucija, sprejeta na članskem zborovanju Društva rudniških nameščenecv dne 4. januarja t. l. v Trbovljah, ki se ga je udeležilo tudi članstvo ostalih nameščenških organizacij:

V načelu odobravamo razširjenje pokojninskega zavarovanja zasebnih nameščenecv na vso državo, da bo ves nameščenški stan deležen blagodiati te panoge svojega socialnega zavarovanja.

Organizacija razširjenja pokojninskega zavarovanja mora slediti na decentralistični zasnovi, to je na sistemu več samostojnih in vzporednih nosilcev tega zavarovanja, t. j. na sistemu več samostojnih Pokojninskih zavodov. Vsak naj ima svojo samopravo, svojo administracijo in svoj teritorialni deonog. Ljubljanski Pokojninski zavod za nameščenecv naj ohrani svojo samostojnost v dosedanjem obsegu v pogledu teritorija, premoženja in samoprave in naj bo eden izmed teh novih nosilcev.

Razen tega zahtevamo izvedbo nujno potrebne novelizacije veljavnega pokoj-

ninskega zakona, zahtevamo olajšanje pogojev za pridobitev starostne in invalidske rente, olajšanje pogojev za ohranjanje pridobljenih pravic, in zboljšanje ostalih dajatev.

Ugotavljamo, da pooblastilo v sedanjem finančnem zakonu ne daje ministru za socialno politiko možnosti, da uveljavi naše gornje zahteve niti v pogledu razširjenja pokojninskega zavarovanja niti v

pogledu novelizacije pokojninskega zakona.

Zato apeliramo, da si minister pridobi v novem finančnem zakonu tako pooblastilo, ki bo sposobno, da uveljavi naše zahteve.

Zborovanje je bilo v najlepšem soglasju in stanovsko tovariški harmoniji zaključeno.

Ahilova peta Anglije

Slaba stran utrjene angleške svetovne moči je v Perzijskem zalivu

Bojevitost in prodiranje Japonske na Daljnem vzhodu in italijanski pohod v Abesinijo, s katerim hoče Italija dobiti premoč v vzhodni Afriki, obrača pozornost strategov na črto angleških utrd, zagotavljačih svetovno gospodstvo Velike Britanije. Največjo pozornost pa posvečajo Perzijskemu zalivu in okolici, kajti tu je Ahilova peta angleškega trdnjavskega pasu, varujočega Indijski ocean.

V zadnjih 25 letih se je čutila Anglija v teh krajih trikrat ogroženo. Ko so Nemci gradili bagdasko železnico, je smatrala Anglija to za poskus prodrati k Perzijskemu zalivu in do Indijskega oceana po suhem. To prizadevanje je bilo ustavljeno v svetovni vojni. Proti prodiranju Japonske k Indiskemu oceanu je zgradila Anglija utrdbe okrog Singapura, vzhodni Gibraltar, kar pa Japonsce ni oviralo v gospodarski ekspanziji po vsej obali. Zdaj poročajo iz Londona, da je italijansko prodiranje v Abesinijo Angliji nujno svarilo, naj čim budneje straži pot k Indiskemu oceanu in k svojim kolonijam v Indiji.

Zaenkrat namerava angleška vlada admiraliteta kljubovati italijanski nevarnosti z utrditvijo mornariške baze na Mauritiju, ki straži zapadna vrata Indijskega oceana, in z močnejšo posadko v Adenu, s pripravljenostjo letalske in pomorske moči, sposob-

ne braniti Bab el Mandeb, ki veže Rdeče morje z Indijskim oceanom. Najmanj zaščitena vrata k Indiskemu oceanu ostane Perzijski zaliv z Ormuzkim prelomom in Omanskim zalivom, po naključju baš pot, ki jo je Anglija polagala svojemu indijskemu gospodarstvu pred 400 leti, ko so Angličje zasedli v Ormuzkem prelivu otoček s trdnjavo istega imena in s tem zadali smrten udarec pomorskemu gospodarstvu Portugalcov.

Ogrožanje Anglije v teh krajih je pa seveda samo teoretično, kajti potrebna bi bila japonsko-ruska zveza, če bi hoteli sploh govoriti o nevarnosti za Anglijo. Rusija bi mogla s svojo vojsko in letali napasti Indijo po poti, po kateri so korakale silne vojske v historičnih časih, preko Afganistana in severne meje Indije. Če bi Japonska napadla Anglijo od njene slabe strani na morju, bi se utegnila v temeljih zamajati angleška država. Čeprav je ta problem zaneskrat še zelo teoretičen, je za stratege velikega pomena, kajti zveza Rusije z Japonsko ni tako utopistična, kakor se je še nedavno zdela sedanja napetost med Anglijo in Italijo. Vojaški strokovnjaki v Washingtonu menijo, da bo Anglija prav kmalu zgradila tretji Gibraltar v oblasti Perzijskega zaliva, da bo ujena svetovna moč zavarovana tudi od te strani.

Ukradeni tramvaj

V poznih nočnih urah je vozil po Tasken-tu tramvaj. Ze davno so bili nehali tramvaj voziti, toda to ni bilo na stvari najbolj čudno. Tramvaj je vozil brez sprevodnika. Železničar Kazakov je skočil v sprednji voz, ustvaril je tramvaj in našel na klopi zleknjenega moža, ki je mimo in trdno spal. Obšli so seveda uvelde preiskavo in na dan so prišli čudne stvari.

Sofer nekoga ljudskega komisarijata Uzbekistana Muratov po imenu je velik prijatelj dobre kapije. Rad pogleda malo preveč v kozareček in to je storil tudi tiste noči. Od kolodvora se mu ni hotelo peš sedem kilometrov daleč domu. Odmajal se je do bližnjega postajališča cestne železnice, kjer je sedel na stolček voznika v prvem tramvaju in se odpeljal z njim v mesto. Med vožnjo ga je pa premagal spanec in prepičal, da se pelje s tramvajem naravnost domov, je zapustil voznikovo mesto, legel v vozi na klopi in gladko zaspi. Svet je velik in še se najdejo kraji, kjer človek lahko ukrade celo tramvaj.

Novo leto v Rusiji

Sovjetske oblasti so pripravile za letošnje novo leto prebivalstvu veliko presenečenje s pozivom, naj ga proslavi čim radostneje, kajti velika socialistična republika stopa z novim letom v dobo, ki prinese vsemu prebivalstvu mir in zadovoljstvo. V novem letu se bo življenjski nivo v Rusiji tako dvignil, da bodo zopet nastopili zlati časi, ko ne bo nihče več čutil bede in pomanjkanja. Težko preizkušano rusko ljudstvo je vzelo prognozo bodočega blagostanja na znanje s tem večjo radostjo, ker je bil pozivu k novoletnemu veselju priključen predlog, naj se prihod novega leta praznuje v svitu sveče na božičnih drevesih, obloženih z darili, igračami in okraški kakor je bila navada v dobrih starih časih.

Solske oblasti so izdale okrožnico pri-krojeno tako, da se je dala iz nje posneti želja, naj bi božična drevesca ne napravila vtisa, da komunistični režim popušča verskim čutom prebivalstva. Božična drevesca so postavili za novo leto po vseh solah in otroških zavetiščih ter povabili na silvestrovanje tudi starše in učitelje.

RADIO

Petek, 10. januarja.

12.00: Harmonika in citre (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Kino orke (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 18.00: Zenska ura: O služkinjah in štednji (ga. M. Petričeva). — 18.20: Korške narodne pesmi (plošče). — 18.40: Avtorsko pravo (g. dr. Vladimir Knažič). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Francoska baladna glasba; Vida Rudolfov, pri klavirju g. prof. Marjan Lipovšek; vmes radijski orkester. — 21.40: Vimko Modrec: Planinska oprema za zimno. — Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Prenos lahke glasbe iz kavarnne »Nebotčnik«.

Sobota, 11. januarja.

12.00: Plošča za ploščo, napav. — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo, napav. — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 18.00: Za delopust! (koncert radijskega orkestra). — 18.40: Predavanje o znanosti politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Pogledno na Notranjost! (Od Ljubljane do Vrhnice in v Cerinico), napisal g. J. Vornik Mirkov. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Lion Feuchtwagner:

124

Žid Süß

Roman

S Karlom Aleksandrom ni občeval. Vrtoglavi vojvoda s svojim razuzdanim dvorom in družin, podlim židom mu je bil v dno duše zoperen. Karel Rudolf je bil strog varčen mož in za seboj je imel že sedem križev. Imel je rad svoje mestece z vilugastimi, ozkimi, z vrhovi obdanimi ulicami. Če je omenil kdo vprčo njeega Marijo Avgusto, krivoverko in frivolno ljubiteljico parad in komedijantov, je kisl, zaničljivo stisnil trde ustnice. Bil je nizke postave, suh, nekoliko sključen, govoril je kot vojščak kratko, njegova obleka in domačnost sta kazala strog red, čistočo in skromnost. Govoril je: Dolžnost. Govoril je: Pravičnost. Govoril je: Avtoriteta! Kljub svoji visoki starosti je bil marljiv delavec.

Stuttgartske gospode je poslušal molče, pustil jih je govoriti do konca, dal si je ponoviti njihovo obširno pripovedovanje in ves čas je molčal. Bil je močno v letih, rad bi bil preživel teh nekaj let, kar mu jih je še ostalo, v svojem mestecu med vrhovi, kot star kmet bi bil rad

skrbel za svoje polje in vinograde ter pazil na svoje podložnike, ali dobro skrbe za otroke in živino. Zdal je pa na-lagal bog starcu tako težko delo, da bi očistil in spravil v red zamariemno de-želo, da bi se še pred smrtjo pričkal s cesarjem in državo in jezil na debelu-hlastega, prebrisaneega jezuita v Würzburgu. Bog je ukazoval. Karel Rudolf je bil vojščak, poznal je subordinacijo, bil je discipliniran in ubogal je. Stuttgar-tskim gospodom je odgovoril, da prevze-ma upravo dežele, toda samo pod po-gojem, da bo edini varuh, nikakor pa ne skupaj z vojvodinjo, Regensburžanko, zlasti pa ne z jezuitom, Würzburganom. Obljubil je, da prispe že prihodnjega dne v prestolnico.

Stuttgartske so se vrnili z veliko rado-stjo. To je mož, ki ga potrebujejo! Ta bo pokazal Remchingenu in tudi židu, o katerem za čudo še vedno ni bilo du-ha ne sluha.

Remchingen je besnel, ko je to zve-del. Sovražil je suhega vojvodo Neun-stadtskega in često se je norčeval iz ne-ga, nazivajoč ga skupih in kramar. Zdal se je opiral na dodatke oporoke, na pol-nomočje würzburgskega knezoškofa, na vojsko, ki mu je bila udana. Odklonil je vladarju obljubo zvestobe, njegovih

ukazov ni sprejel, zapovedal je to tudi svojim podrejenim in jih zaprisegel na oporoko Karla Aleksandra. Da bi pobu-nil vojsko proti Karlu Rudolfu, je razširil vest, da namerava novi vladar spora-zumno s parlamentom znižati število vojske in da bo mnogo častnikov in voja-kov kmalu odpuščenih.

V takih razmerah je prišel Karel Ru-dolf tiho in brez vsakega pompa v Stutt-gart, nastanil se je v stranskem krilu gradu, hotel se je pokloniti vojvodinji, le-ta ga pa ni sprejela. On se pa ni zme-nil za to in navzlic svojim sedmim kri-žem je sedel naslednjega jutra po svojih starih navadi že ob šestih pri delu. Čistil je brezobzirno, posebno v prestolnici. Vsi neubogljivi uradniki so bili odpuščeni, njihove listine zaplenjene, mnogi so bili aretirani. Vode katoliške stranke so bili večinoma že pobegnili.

Ljudstvo se je glasno in na vseh straneh rogalo vojvodi, ki se ni bil pokopan in vojvodinji — vdovi, ki je ostala v svojih sobanah brez moči, vsa nemirna in zbegana, pa tudi srdita. Vladar je izdal stroge ukaze, ki so prepovedovali take reči. Govoril je: Dolžnost. Govoril je: Pravičnost. Govoril je: Avtoriteta!

Na temelju tega ukaza je bil aretiran med drugimi slaščičar Benz, ki je bil na-

slikal poetično sliko vojvode s hudičem in za tri dni so ga vtaknili na stražnici pod ključ. Iz zapora je prinesel mož s prasičimi očmi hudo hripi. Ko se je vrnil domov, je moral v posteljo, pil je vsakovrsten čaj, toda kmalu je postalo jasno, da si ne bo več opomogel. Pri njegovi bolniški postelji so stali njegovi prijatelji od »Modrega kozla«. Široko se je zarežal: »Pod predzadnjim vojvodo je vladala vlačuga, pod zadnjim žid, pod sedanjim pa vlada norec.« Besnel je strahno, ko je umiral, prostaske, srdite kletvice so mu kar deževale iz ust. Pri »Modrem kozlu« so govorili, da sta krivoverski vojvoda in njegov žid zakri-vila smrt tega dobrega državljana.

Marija Avgusta je delala z Remchingenom divje in mrzlično proti Karlu Rudolfu in parlamentu. Laskalo ji je, če so jo občudovali kot veliko ženo. Bila je že dovolj dolgo prva dama Nemčije, protiutež mladega pruskega kralja, ki je bil baš zasedel prestol. Oh, postane ka-toliška rivalinja tega velikega protestan-ta! Mar nima na svoji strani cesarja, Bavarke, očeta in celo Francije? Da bi si tako prebrisana, izkušena žena ka-kor ona, ne znala pomagati s tem la-komnim kmetom, s tem skisanim, ome-jenim očancem, držnim uzorparjem

Karlom Rudolfom? Skupaj z Remchinge-nom, svojim spovednikom očetom Flo-rianom in knjižničarjem Hopfanom, ki ga je smatrala za velikega politika, je predla neštete drobne otročje intrige in se jezila, če kaj ni šlo po njeni volji. Brzojavke so šle na vse strani, na Du-naj, v Würzburg, v Bruselj k očetu. Po-kazala se je dvoru in ljudstvu kot žalu-joča vdova in niena drobna, blede glava s podolgovatimi očmi je bila kaj mikavna v črnem pajčolanu. Svojega sinčka, voj-vodo si je dala poslati iz Bruslja in ga-njenemu ljudstvu je pokazala vojvodsko si-roto, otroka velikih, zlatih oči.

Toda Karel Rudolf, star vojščak, se s tem ni dal premočiti. Objavil je pro-glas, da ne namerava znižati števila vo-jajstva in prišlil je parlament, da je pro-glasil isto. Naslednjega dne je imenoval za vrhovnega poveljnika vojske genera-la von Geisberga, besnečemu Remchingenu je naložil domači zapor in mu po-stavil stražo pred vrata. To je bil drzen korak. Lahko bi bil povzročil prelivanje krvi, vojno, oboroženi odpor od znotraj in od zunaj, mogoč je vse pokvariti ali pa vse rešiti. Pokvaril ni ničesar. Vojska in dežela sta se podvrgla in prisegla zvestobo vladarju.